קיב.

גבו' בשלמא בחוץ וחזר ונתן בפנים שכולו

ראוי או להיות בפנים אבל בו בפנים והעלן

בחוץ שיריים נינהו הא מני רבי נחמיה

היא ראמר שירי הדם שהקריבן בחוץ חייב אי רבי נחמיה אימא סיפא קבל דמה בשני

כוסות נתן שניהם בפנים פטור שניהם

בחוץ חייב אחד בפנים ואחד בחוץ פמור

והאמר רבי נחמיה שירי הדם שהקריבן

בחוץ חייב ב סיפא אתאן לתנא קמא

דרבי אלעזר ברבי שמעון דאמר יכום

עושה דחוי לחבירו: למה הדבר דומה

למפריש חמאתו ואבדה והפריש אחרת

תחתיה ואחר כך נמצאת הראשונה: למה יו הדבר דומה למה לי הא מני רבי

מתה משכר הפרשה מתה מתה מתה מתה מתה

והכי קאמר מעמא דאבדה הא הפריש

שתי חמאות לאחריות חדא מינייהו מעיקרא

עולה היא וכדרב הונא אמר רב דאמר

רב הונא אמר רב יאשם שניתק לרעייה

ושחמו סתם כשר לעולה מי דמי התם

אשם זכר ועולה זכר אבל חמאת נקבה

היא א"ר חייא מיוםתיניא בשעיר נשיא:

הדרן עלך השוחט והמעלה

פרת יחמאת ששרפה ז חוץ מגתה וכן

ישעיר המשתלח שהקריב זו בחוץ פטור שנאמר יואל פתח אהל מועד לא

הביאו "כל שאין ראוי לבא אל פתח אהל

מועד אין חייבין עליו יהרובע והגרבע

והמוקצה והנעבר והמחיר ה [והאתנן]

והכלאים והמריפה ויוצא דופן שהקריבן

בחוץ פמור שנאמר ילפני משכן ה' יכל

שאין ראוי לבא לפני משכן ה' אין חייבין

עליו בעלי מומין בין בעלי מומין קבועין בין

בו ב חייי שם הכנה טו. ג מיי פרק יט מהלכות מעה"ק הלכה ז: ד מיי פי"ח שם הלכה יא:

ה מיי׳ פי״ט שם הלכה ז: ב רז מיי׳ שם ופי״ח הלכה ו:

תורה אור השלם

 וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֶבְּיאוֹ לְהַקְּרִיב קְרְבָּן לִיהֹוְה לְפָנֵי מִשְׁבַן יְהֹנְה דְּם יַחָשְׁב לְאָישׁ הַהוֹא דְּם שְׁפָּךְ וְנְבְרַת לְאִישׁ הַהוֹא דְּם שְׁפָּךְ וְנְבְרַת האיש ההוא מקרב עמו:

מוסף רש"י

שירי הדם. של מטאות הטעוני שירי הדם. של מטמות הטעונין שפיכה ליסוד (לעיל קי:). אף של מטאות המילוגות (לעיל לה:): שהקריבו בחוץ חייב. דקסבל שירים מעכנין, הילכך מתקבלים שירים מעכנין, הילכך בפנים וזריקה גמורה הן (לעיל קי:) אשם שניתק לרעייה. שמתו בעליו לו שנתכפרו בלחר לו ב"ד הוליחוהו וירעה (לעיל ה:). מניתק מדין הקרבה ומסרוהו שפעק לחין באקלים ותמורה לרועה או שיסחאב, דקי"ל (תמורה ית.) כל שבחטאת מתה באשם רועה (לקמו קסוי). וחטאת ואשם אינן באין נדבה ומשומתכפרו באחר אין תקנה לזה, וגבי חטאת הלכתא נמירי לה דמתה ובאשם גמירי הלכחה כל שבחנותה מחה בחשם הצלחות כל שלחסתו מתהי החשליכו רועה, ואם ניתקו מעליו והשליכו לאפר לרעות שיסתאב ויפול בו מום שיוכל לפדותו ולהוציאו לחולין, וכל הרועים דמיהם נופלים לנדבה, . ומה היא נדבה ששה שופרות היו במקדש וכתוב עליהן נדבה ושם היו נותנין כל מותר דמי חטאת ואשם ומביאין משם קיץ המובח עולות, בשר לשם ועורות לכהנים, שזהו מדרשו של יהוידע הכהו טואר למדעור של יהאדע הכהן במס' ממורה (כג:) וזה לא הממין עד שיומם ומשניתקו לרעיה שחטו אם השלים לרועה וקדם ושחטו סמס עד שלא נסמאב (תמורה יח.). שהקדים ושחטו לשם עולה וחיר כשר. לעולת קין הואיל וסוף סוף דמיו לכך היו עומדים (פטחים עג.). דהא סתמא לשם עולה קאי לדמים (תמורה שם). דהם מתמו לעולה וחיו שם חשם ומנו לעונה וחץ עם מעם דנדבה דעופרות עולה ד.) מיוסתיניא. מאותו והגרבע. ע"פ עד אחד או ע"פ הבעלים שלא נסקל, דפסול לגבי לתקרובת עבודת כוכבים (ע"ז בב:). או: שהקלהו והופרש ללורך עבודת כוכבים (בכורות מא.). או: שהפרישו להקריבו לעבודה זרה (בכורות מ.) ונעבד. שהשתחווה לו ועשאו עבודת כוכנים (יבמות פג). או: שעבד את הבהמה עלמה בנון שניסך לה בין קרניה (בכורות בנון שניסך לה בין קרניה (בכורות ח.) והכלאים. כן רמל ומיים שספול לקרכן: ויוצא דופן. שקרעוה והוליאוה (חולין לה). כלאים ועריפה ויולא דופן, שור או כשב כי יולד פרט ליולא דופן (מולין לה). עיותה בתח (מולין ביולא בתח (מולין בלה). לח:), טריפה התם (מנחות ה:) אמרינו כשהוא אומר מו הבהר למטה שאין ת"ל להוציא את למטה שאין ת"ל להוציא את הטריפה ולהדיוט מותרת בהנאה להשליכה לכלבים (דעיד עא:):

אלא בפנים וחזר ונתן בחוץ שיריים נינהו. אע"ג דאית לאוקומא נו א מיי פ"ד מהלי פסה"מ בג' מתנות שבחטאת דאמרינן בפ' ב"ש (לעיל דף לח:) דלענין חוך הוי כתחילתן לא משמע ליה אלא בשיריים דומיא דסיפא דשני כוסות אחד בפנים ואחד בחוץ שלא היה עושה חבירו דחוי אא"כ נתן לכולס: י כשם שדמה פומר את

> בשרה מן המעילה. דוריקת דם מוליאה בשר קדשי קדשים מן המעילה כך הוא פוטר את בשר חבירתה מן המעילה ופי׳ בקונטרס משום חטאת שכיפרו בעליה דקי"ל חטאות המתות לא נהנין ולא מועלין וקשה לפירושו דבסוף פרק קמא דמעילה (דף ו:) תנן אמר רבי עקיבא והרי מפריש חטאתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה ואחר כך נמצאת הראשונה הרי שניהם עומדים לא כשם שדמה פוטר את בשרה כך פוטר את בשר חבירתה ואמרינן בגמרא ¹ אמר רבי אלעזר לא אמר רבי עקיבא אלא ששחט שניהם גבת אחת רנה מוה זורק רלה מזה זורק אבל בזה אחר זה לא ואי חשיב כחטאות המתות אפילו בזה אחר זה נמי אלא ודאי כיון דנשחטה קודם זריקת דמה של חבירתה שראוי להתכפר לא הויא חטאת המתה והיינו טעמא דיש חילוק בין בת אחת לזה אחר זה דבבת אחת חשיבי תרוייהו כחד גופא ולכך פוטר את בשר חבירתה וכן מוכחת הסוגיה: הא מני רבי היא דאמר אבודה בשעת הפרשה מתה. למאן דאמר בפרק ולד חטאת (תמורה דף כג.) דהכל מודים במתכפר בשאינה אבודה דאבודה מתה מיירי הכא בכל ענין דהשניה מתה לרבי ואיכא למאן דאמר התם דבבא לימלך פליגי והיכא דמשך מדעתו אחת מהן והקריב השניה מתה לכולי עלמא דנתכוין לדחותה והיכא דנמלך מודה רבי דנתכפר יוו באבודה דשאינה אבודה רועה והכא מיירי בשחט שאינה אבודה בפנים ואבודה בחוץ וקשה קלת מאי רבי היא רבנו נמי לא פליגי בהכי: והבי קאמר מעמא דאכדה אכל הפריש שתי חמאות לאחריות כו'. משמע היכא

דקתני אבדה הוי אבדה דוקא ותימה דבסוף פ"ק דמעילה (דף ז.) תניא אמר רבי שמעון כשהלכתי לכפר (בגא) [פאני] כו' עד אמר לי בני אתה אומר כן והרי מפריש חטאת ואבדה והפריש אחרת תחתיה כו' ולר"ש על כרחין לא מחלק דרועה לר' שמעון לית ליה כלל כדאיתא בפרק מי שהיה טמא (פסחים דף מ:) ובתמורה פרק יש ולד חטאת (ממורה דף י) וי"ל דבמעילה אינו יורד לחידוש זה אלא לאשמועינן דזריקה מועלת ליוצא וחד מינייהו נקט אבל מתני׳ דהכא לחידוש תנייה דאין זה דמיון כ״כ ולא נקטה אלא לאשמועינן דרבי היא 🗅 חדא מינייהו מעיקרא עולה היא ואפילו למ"ד בעי עקירה חסרון עקירה לא שמיה חסרון בהאי דעומד ליעקר ולא דמי להא דאמרינן בפ' בתרא (לקמן דף קיד:) אי הכי לשמו ליחייב הואיל וראוי שלא לשמו ומשני מחוסר עקירה דהתם אינו עומד ליעקר: בשעיר נשיא. ול״ת לר״ם חטלת זכר למלי מתה הל למרי׳ בפרק קמא דהוריות (דף ו:) ובפרק שני דתמורה

(דף טו:) דחמש חטאות בחד מקום גמירי להו ולא משכחת ולד חטאת בחטאת זכר וי"ל דמתני' דלא כר"ש והא דאמרינן בפ' ולד חטאת (שם דף כג.) גבי שעירי יום הכיפורים והשני ירעה לרבי שמעון ודייקא הא ביחיד כאן מתה לאו בזכר כיולא באלו אלא בנקבה:

הדרן עלך השוחם והמעלה

גבו' מאן סנא. דפליג עליה דר' אלעזר בר' שמעון בפרק כל הפסולין (לעיל דף לד:) ואומר כוס עושה חבירו דחוי דקתני חטאת שקבל דמה בארבע כוסות ונתן ארבע מתנות מאחד מהם הוא לבדו נשפך ליסוד והן נשפכין לאמה ורבי אלעזר ב"ר שמעון אמר התם כולן

נשפכין ליסוד דקסבר כוס אחד עושה את חבירו שירים: רבי נחמיה הוא. דפליג עליה דאמר הכא קבל דמה בכוס אחד נתן בפנים וחזר ונתן בחוץ חייב דשירים נינהו ושירי הדם שהקריבו יו בחוץ חייב והיכא דקיבלו בשני כוסות אמר פטור אלמא כום שני לאו שירים חשיב ליה אלא דחוי היה יו לשפוך לאמה הלכך לא מיחייב עליה בחוץ: (מ) מאי למה הדבר דומה. למאי הלכתא דמינהו ומאי גמר מינה: הא מני רבי היא דאמר. במסכת תמורה (דף כב:) אבודה בשעת הפרשה מתה כחטאת או שכיפרו בעליה דקיימא לן (שם דף כא:) דאולא למיתה אפילו לא היתה ראשונה אבודה בשעה שמתכפר בשניה אלא בשעת הפרשה ומשהפריש זו תחתיה נמצאת קיימא לן בה דאם נתכפר באחת מהן שניה מתה והכי קאמר תנא דמתני׳ טעמא דאבדה כלומר יבו זו שהופרשה על ידי איבוד חבירתה הוא דכי שוחט אחת מהן נחוץ אחר שקרבה חבירתה יו פטור דדמיא לכום דחוי משום דכרבי סבירא ליה דאמר למיתה אולא אבל המפריש שתי חטאות לאחריות מעיקרא שאם תאבד האחת יתכפר בחבירתה דאפי׳ רבי מודה בו דו דמתכפר בחתת מהן והשניה תרעה ודמיה לעולת קין המזבח וכן לרבנן באבודה בשעת הפרשה דאית להו תרעה בההוא לא אמרינן דאם שחטה בחוץ לשניה דנפטר ואף על גב דלכתחילה לא קרבה היא גופה עולה אלא דמיהן מו חייב עליה בחוך דאי אקרבה לדידה גופה עולה בפנים מתקבלת היא: כדרב הוגא [א"ר] אשם שניתק לרעייה. כגון תמורת אשם ואשם שמתו בעליו או נתכפרו

באחר וקיימא לן (תמורה דף יח.) כל שבחטאת מתה באשם רועה ונמלך בב"ד ואמרו לו ירעה ושחטו סתם כשר לעולה ודוקא ניתק אבל לא ניתק לא כדאמר בפ״ק (לעיל ד׳ ה:) הוא בהוייתו יהא: מי דמי. מתני׳ לדרב הונא לחיובי אחטאת שניה בחוץ מהאי טעמא הא לא חזיא היא גופה לעולה כלל דהא נקבה היא: מיוסחיניא. מקום: נשעיר נשיא. שהפריש שנים לאחריות דהתם זכר הוא:

הדרן עלך השוחם והמעלה

פרת חטאם. חון מגסה. בגמרא [קיג.] מפרש היכא: גסה. לשון גמ כלומר יו מקום עמוק: ששחטה חוץ מגתה גרסי': פטור. ולא אמרינן שוחט קדשים בחוך יו שלא במקום מלוה דרחמנא פטריה מואל פתח אהל מועד וגו' הראוי לפתח אהל מועד שחובה עליו להביאו שם דמדקפיד קרא לענשו על שלא הביאו ש"מ בעומד להביאו שם משתעי הרא: כל שאינו ראוי. כל שאינו עתיד [לבא]. ובגמרא [קיג:] פריך הא שעיר המשתלח עתיד לבא להגריל ולהתוודות: שנאמר לפני משכן. להקריב קרבן לפני משכן אע"פ שכשר לבא הואיל ואינו כשר ליקרב. ובגמרא [שם] פריך הני נמי חיפוק לי מואל פתח אהל מועד: ס עובר בל"ם. הואיל וראוי לבא לאחר זמן כדקתני בסיפא:

פרת חמאת ששחמה חוץ מגתה. ברוב ספרים גרסינן ששרפה וכן במסכת פרה פרק ד' (מ"ב) תנן שרפה חוץ לגתה פסולה והוא הדין בשחיטה דאין חיוב חוץ לא בשחיטה ולא בהעלאה כדמוכח בגמרא ועיקר גת ניתקן לשריפה שהוא כעין גומא כדפירש בערוך ושורפין אותה שם ואוספין אפרה:

לשיל לח: לט. קי:),
לעיל לד: יומא ט: ממורה
כב:) ע" ירוש" יומא פ"ה ה"ד,
במורה כב:), ד) לעיל ה:
נוש"ן, ס" שייך לע"ב, () שייך למתנ" דלע"ל, 1) [מעולה ז.]

הגהות הב"ח

(A) רש"י ד"ה למה הדבר דומה למה לי למאי הילכתא:

שינויי נוסחאות

א] נ"ל ראוי לכא בפנים אלא הן ל לוואוי לבא בפנים אלא בפנים וחזר ונקן בחוץ שיריים נינהו אמרי הא מני כו' (כתה"י ושחכ"י): כ] ל"ל אלא (כי"צוכ"ה בתוס"): ג] ל"ל חייב אמרי וככי"מ הדה אמרן מאז תנא למה הדבר דומה (כי״צ). ונעאל כתה״י ונע״מ מאי למה הדבר דומה [ותיבות למה לי נמחקות]: ה] אבל הכא חטאת (כתה"י וש"מ): ו] נ"ל ששחטה (*ש״מ. וכ״ה במשניות). **וכן גי׳** רש"י ופרי"ד. אכן בערוך ערך גת א' ובפיה"מ לר"מ גרסי כלפנינו. לי וכפיסית לר"מ נהקי לפלינו. וע"י מוקי. וע"ע נוס"ק ומו"ק! וש לחקריבו ("ש"ח. ובשעיות) ה] ל"ל והאתבן והמחיר הסמונים: בן ל"ל שהקריבן ("ש"ח: ין ל"ל הרא (ב"ש)! "ש"ח: ין ל"ל הרא (ב"ש)! וא] ככמס"י ודפ"י חטאת: בן כלומר דוקא זו כל"ל (ב"ש)! יג] חברתה בפנים פטור (כתה"י וש"מ): יד] ל"ל בה (*ש"מ): ש"ם). ידן כ"ע בה ("ש"ם). מו] ל"ל דמיה (ש"מ, כתה"י) מו] ככתה"י וש"מ וכ"ע וג' כלומר מקומה. והס"ד ומה"ד ששחטה וכר'. [כד' וכליה כלומר מקום. ומיכת עמוק כדומר מקום. ותיכת עמוק ליתח]: יו] בחרץ הוא שלא (*ש"ח): יח] ל"ל דאם נתכפר (צ"ק): יום] ל"ל פרק יש בקרבנות (דף טו ע"ח) (הגרי"ב): ב] כחן הס"ל ומה"ל חדא מינייהו כו' (ב"ש, צ"ק): כא] ל"ל דיחיד

ליקוטים

הוץ מגתה. גתה, פי' גומא היא בקרקע צורת גת מתוקנת לשריפת הפרה. (עלוך ע' גת)

שימה מקובצת

הרובע. ע" מוס' ממורה דף כד: [ד"ה קסנר]: רש"י אשם שניתק לרעיה כו' בראמר בפ"ק הוא בהוייתו יהא. נ"ב אלמא לעס שניתק לרעיה סתמיה לעולה קאי, שפתק מעשם שתיים עשום קחק א"כ הפריש שתי חטאות לאחריות נמי ונתכפר באחת האחרת סתמיה לעולה וכיון דלעולה קאי אם שחטה ל בחוץ לאחר שנתכפר באחרת חייב משום שחוטי חוץ. ע"כ מספר ישן